

MELOJA RY

MELOJA RY:N TURVALLISUUSASIAKIRJA 2024

Sisällys

1. Meloja ry	2
Yhteystietoja	2
2. Turvallisuusasioista vastaavat.....	2
3. Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset.....	4
4. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi	4
5. Ohjeet erilaisia 3 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.	6
5.1 Läheltä piti –tilanne tai melontaonnettomuus	6
5.2 Onnettomuudesta tiedottaminen.....	7
6. Meloja ry:n jäsenyys ja jäsenen veloitteet.....	7
6.1 Ohjeet melontaan.....	8
6.2 Ohjaajien koulutus ja perehdyttäminen.....	8
7. Meloja ry:n kalusto ja tilat sekä olosuhteet	9
7.1 Toiminta Messilän melontakeskuksessa	9
8. Melontaan liittyvien olosuhteiden huomiointi	9
8.1 Melontaturvallisuus ja melonnan olosuhteet	10
9. Melontatapahtumat ja retket.....	10
9.1 Iltamelonnat ja päiväretket Messilän melontakeskuksesta.....	10
9.2 Retket	11
9.3 Melonnan harjoittelu uimahallissa.....	11
9.4 Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat.....	12
10. Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet	12
11. Onnettomuuskirjanpito.....	12
11.1 Määritelmät	13
12. Poikkeavasta toiminnasta ilmoittaminen	13
13. Turvallisuusasiakirjan säilytys ja saatavuus.....	13
14. Melontatapahtumaan osallistuvien opastaminen	13
15. LIITE 1 Melonnan turvallisuusohje, ohje kopioitu SMSL:n sivuilta.....	15

Tämä turvallisuusasiakirja on laadittu Vesiliikennelain 782/2019 Kuluttajaturvallisuuslain (920/2011) ja siihen liittyvän muutoksen (1510/2015) sekä valtioneuvoston asetusten eräitä kuluttajapalveluja koskevasta turvallisuusasiakirjasta (3.11.2011/1110) ja kulutustavaroista ja kuluttajapalveluksista annettavista tiedoista (613/2004) perusteella, sekä em. lainsäädäntöön liittyvän Tukesin ohjeistusta seuraten.

Turvallisuusasiakirjaan on koottu Meloja ry:n seuratoimintaan keskeisesti liittyvät turvallisuusasiat, jotka tulee huomioida melontakursseja ja -tapahtumia sekä retkiä järjestettäessä. Meloja ry:n tarjoamista palveluista mm melontakurssit kuuluvat kuluttajapalveluiden piiriin. Turvallisuusasiakirjan tukena on toimintakäsikirja, johon on koottu säännöllisten tapahtumien riskianalysejä ja turvallisuusohjeita.

1. Meloja ry

Meloja ry on Hollolaan rekisteröity kunto-, retki- ja virkistysmelontaan keskittyvä yhdistys. Yhdistyksen tarkoituksena on toimia melontaurheilusta kiinnostuneiden jäsenten yhdyssiteenä. Seura tavoite on edistää melontamahdollisuuksien, -retkeilyn ja -olosuhteiden kehittämistä ja edistää melontaharrastusta. Yksilötasolla seuratoiminnan tavoite on kohottaa jäsentensä fyysistä kuntoa ja terveyttä sekä herättää heissä kiinnostusta pysyvään ja turvalliseen melontaharrastukseen.

Meloja ry , rekisterinumero 204.775, Kotipaikka Hollola

Toimipaikka Hollola, Messilän satama,
Satamapolku 1, 15980 Messilä

Karttakoordinaatit , laiturin edustalle
N 61° 1.2310'
E 25° 33.7138'

Postiosoite:

Meloja ry c/o Jukka Olanterä , Rantatie 49, 17130 Vesivehmaa, Asikkala

Yhteystietoja

<http://www.meloja.fi/yhteystiedot>

2. Turvallisuusasioista vastaavat

Yhdistyslain mukaan yhdistyksen hallituksen on lain ja sääntöjen sekä yhdistyksen päätösten mukaan huolellisesti hoidettava yhdistyksen asioita. Hallitus edustaa yhdistystä. Yhdistyksen hallitus päättää melontaturvallisuuteen liittyvän koulutuksen järjestämisestä.

Tämä turvallisuusasiakirja päivitetään tarvittaessa ja se hyväksytään yhdistyksen johtokunnan toimesta vuosittain ennen melontakauden alkua. Kommentit tai muutosesitykset voi lähettää turvallisuudesta vastaaville hallituksen jäsenelle. Vastuutehtävät on jaettu turvallisuusvastaavan ja varaturvallisuusvastaavan kesken seuraavasti:

Turvallisuusvastaavan vastuut ja tehtävät:

Meloja ry Hollola

www.meloja.fi

päivitetty 29.2.2024

1. Vastaa seuran järjestämän melontatoiminnan ja -tapahtumien turvallisuudesta.
2. Vastaa kanoottien, melonta- ja turvallisuusvarusteiden tarkastuksista.
3. Vastaa ensiaputarvikkeiden saatavuudesta melontakeskuksessa.
4. Vastaa ja hoitaa turvallisuusasiakirjan kehittämistä ja tarkastamisesta
5. Vastaa läheltä piti tilanteista ja melontaonnettomuuksista tiedottamisesta.

Varaturvallisuusvastaavan vastuut ja tehtävät:

1. Varaturvallisuusvastaava toimii turvallisuusvastaavan varahenkilönä.
2. Vastaa turvallisuuskoulutusten järjestämisestä koulutusvastaavan kanssa.
3. Tallentaa turvallisuuskoulutukset koulutuskirjanpitoon.
4. Toimii turvallisuusvastaavan varahenkilönä läheltä piti- ja onnettomuustilanteissa tiedotettaessa.
5. Varaturvallisuusvastaava kokoaa palautteet epäasiallisesta toiminnasta, läheltä piti - tilanteista ja onnettomuuksista.

Melontaturvallisuuden vastuuhenkilöt 19.3.2018 alkaen:

Turvallisuusvastaava:

Seppo Liukkonen, hallituksen sihteeri, melontaopas,

meloja (at) meloja.fi, puhelin 0400 417 276

Varaturvallisuusvastaava:

Jukka Olanterä, hallituksen puheenjohtaja, melontaopas,

meloja (at) meloja.fi, puhelin 0414 410 101

Tämä turvallisuusasiakirja on tehty Meloja ry:n melontatoimintoja ja – tapahtumia varten.

Tätä asiakirjaa täydentää Meloja ry:n toimintakäsikirja, jossa on yksityiskohtaisempia ohjeita.

Asiakirjaa säilyttää Meloja ry:n turvallisuusvastaava. Turvallisuusasiakirja on sähköisessä muodossa luettavissa www.meloja.fi sivuilta.

Toimintaamme valvova viranomainen :

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Helsinki

PL 66 (Opastinsilta 12 B)

00521 HELSINKI

(Pasilan virastokeskus)

kirjaamo@tukes.fi

Toimintaamme ovat kohdistuneet seuraavat tarkastukset:

- Päijät-Hämeen Sosiaali Terveystieteiden kuntayhtymä 12.12.2012
- Suomen Melontakouluttajat, heinäkuu 2013 – elokuu 2014

3. Ennakoitavat vaaratilanteet ja niiden mahdolliset seuraukset

- a) Veden varaan joutumisesta johtuva hukkuminen.
- b) Lämpötasapainon häiriöt, joiden seurauksena voi olla alilämpöä tai yllämpöä, jolloin melojan toiminta ja tarkkavaisuus heikentyy. Pahimmillaan johtaa sairaalahoitoon.
- c) Veden varaan joutumien, jolloin kastuminen kylmässä vedessä saattaa johtaa kylmetymiseen.
- d) Muun vesiliikenteen aiheuttamat vaaratilanteet, pahimmillaan voi joutua yliajatuksi
- e) Virtaavissa vesissä aiheutuvat vammat kuten revähdykset ja kolhut. Virran mukana ajautuminen vaaran paikkaan, jossa kolhut ja mustelmat todennäköisiä.
- f) Katuneeseen kajakkiin juuttuminen, hätäntymisen seurauksena vettä joutuu hengityselimiin.
- g) Kovan tuulen mukana ajautuminen väylälle. Tuuli vaikeuttaa kommunikointia. Kylmä tuuli lisää kylmettymisen vaaraa.
- h) Allergiset ja muut sairauskohtaukset
- i) Maihinnousun ja leiriytymisen yhteydessä tulenkäsittelystä liikkumisesta aiheutuvat vaarat kuten nyrjähdykset, palovammat ja haavat.
- j) Melova ryhmä ei pysy kasassa ja toimintavalmius vaaratilanteissa heikkenee, ohjeet ymmärretään väärin, eksymien mahdollista.
- k) Muussa harjoitus- ja kajakkien kuljetus ja huoltotoiminnassa sattuvat vammat, kuten uimahallitoiminta, kajakkien ja tilojen huoltotoiminta sekä kuljetus.
- l) Uimahallitoiminnan mahdolliset vaaratilanteet. Esimerkiksi liukastuminen aiheutuvat päävammat, vedenkäsittelyhäiriöt, käyttäjästä aiheutuneet häiriöt, esim. yllättävä oksennus tai joskus jopa uloste sekä toiminta sähkökatkotilanteessa.

4. Toimenpiteet vaaratilanteiden ehkäisemiseksi

- a) Uimataito on melojalle pakollinen. Uimataito kysytään seuran jäsenyyttä hakevilta ja todennetaan muilta osallistujilta melontatapahtumien ja –harjoitusten aikana. Melontareitit suunnitellaan olosuhteiden ja osallistujien taitojen mukaan, huomioiden ryhmän melonta- ja pelastustaidot sekä varustus. Melottaessa käytetään aina melontaliivejä, ja kanootit tarkistetaan ennen vesille lähtöä. Käytettävät kajakit ovat varustettu välilampion tai kellukkein, joten ne ovat uppoamattomia. Pelastusvalmiutta harjoitellaan myös vaikeammassa olosuhteissa kuten aallokossa ja koskissa. Koulutetuilla ohjaajilla on pelastus- elvytys- ja ensiapuvalmiudet.

- b) Osallistujia ohjeistetaan varusteiden suhteen ja varaudutaan vallitseviin ja tuleviin olosuhteisiin. Neuvonnalla varmistetaan riittävä nesteen, ravinnon, sokerin ja suolojen saanti. Ryhmässä melottaessa keskustellaan ja havainnoidaan toisten kuntoa. Epäiltäessä lämpöuupumista tai kylmettymistä fyysinen rasitus keskeytetään ja siirrytään suojaasaan paikkaan, jossa aloitetaan hoitavat toimenpiteet. Kylmyyteen varaudutaan vaihtovaatetuksella. Ohjaajilla on hinausvalmius. Tilanteen vaatiessa kysytään neuvoja hätänumerosta.
- c) Huomioidaan kylmät olosuhteet vedenpitävin varustein ja vaihtovaattein sekä veden lämpötila toimintapaikkaa valitessa. Vältetään olosuhteita, joissa kastuminen aiheuttaa vaaraa. Kylmien vesien aikaan melotaan rannan tuntumassa.
- d) Vältetään laivaväyliä ja venereittejä. Suunnitellaan ja toteutetaan väylien ylitykset lyhyiksi ja melotaan tilanteeseen sopivana ryhmänä.
- e) Harjoitellaan toimintaa virtaavassa vedessä. Käytetään kypärää ja koskimelontaan soveltuvia melontaliivejä. Huomioidaan osallistujien taitotaso. Vaaran paikat kierretään maitse.
- f) Opastetaan aukkopeiton aukaisu ja katsotaan, että aukaisuremmit ovat näkyvillä. Tarvittaessa harjoitellaan kajakista poistumista.
- g) Huomioidaan kovan tuulen vaikutukset reittejä suunniteltaessa. Suunnitellaan vaihtoehtoisia suojaasia reittejä tai keskeytetään tapahtuma.
- h) Tiedustellaan osallistujien terveystiedot ennen tapahtumaa. Tilanteen vaatiessa kysytään neuvoja hätänumerosta 112. Jos kyseessä ei ole hätätilanne, neuvoja voi kysyä Akuutti24:n Päivystysapu 116 117 –puhelinpalvelusta sekä Myrkytystietokeskuksesta 24 h (09) 471 977, jos kyse on kasvit, sienet tai levämyrkytysoireita. Rokotukset kunnossa punkkien levittämää aivokalvontulehdusta vastaan?
- i) Maihin noustessa valvotaan muiden toimintaa ja autetaan muita. Valitaan mahdollisimman helppo maihinnousukohta. Leiriytyessä käsitellään tulta huolella ja opastetaan tarvittaessa.
- j) Ryhmä hajaantuu vain yhteisesti sovitun suunnitelman mukaisesti. Koulutettuja ohjaajia jaetaan sopivalla tavalla osaryhmiin tai varmistetaan osaryhmien toimivuus muulla tavoin. Varmistetaan karttojen ja navigointitietojen saatavuus. Selvitetään osallistujien kielitaito ennen lähtöä ja käydään ohjeet selkeästi läpi. Pidetään ryhmä kasassa.
- k) Melontakeskuksessa on ensiaputarvikkeet retkikontissa ja Loistomessissä. Pidetään kulkutiet puhtaina ja kontit siisteinä. Vältetään taakkojen nostamista yksin. Suunnitelmaan ajoreitit selkeiksi.
- l) Uimahallitoiminnan toimintaohje, joka löytyy <http://www.meloja.fi/uimahalli/uimahallin-turvaohje>. Sähkökatkoksissa ja veden laatuun liittyvissä ongelmissa välittömänä toimenpiteenä altaan tyhjennys asiakkaista ja välineistä ja ilmoitus puhelimitse huolto-toimeen Jarkko Valve, 044-780 1529 tai Jari Syrjälä, 044-780 1296, sähköpostilla [huolto.uimahalli\(at\)hollola.fi](mailto:huolto.uimahalli(at)hollola.fi).

5. Ohjeet erilaisia 3 kohdan mukaisesti ennakoituja onnettomuus-, vaara- ja vahinkotilanteita varten.

5.1 Läheltä piti –tilanne tai melontaonnettomuus

Vaaratilanteessa tai muussa odottamattomassa tilanteessa, tulee toimia rauhallisesti. Ensin suunnataan kaikki voimavarat onnettomuuden hoitoon ja lisäonnettomuuksien ehkäisyyn, annetaan ensiapua ja hälytetään apua. Ensin huolehditaan ihmisten hyvinvoinnista, sitten omaisuudesta.

Ohjaajilla on oltava toimiva puhelin ja oma ensiapupakkaus, joka löytyy helposti kajakista. Ensiapupakkausten sijainti ja määrä on varmistettava ennen vesille lähtöä. Messilän melontakeskuksessa ensiapupakkaukset ovat retkikontin metsänpuoleisessa päädyssä ja Loistomesissä, jotka on tarkoitettu melontakeskuksen alueella tapahtuvaan käyttöön. Myös osallistujilla tulisi olla omat ensiaputarvikkeet.

Toimintaa johtaa melontatapahtuman vetäjänä toimiva ohjaaja tai tehtävään erikseen nimetty henkilö. Hän jakaa selkeitä tehtäviä apuohjaajille ja muille toimintakykyisille. Vastuuhenkilön velvollisuus on huolehtia avun hälyttämisestä ja toiminnan johtamisesta (tiedottaminen, jälkihoito).

Eksymis- ja katoamistapauksia voidaan välttää järjestämällä ryhmän muoto siten, että sivuilla ja viimeisenä takana melovat ohjaajat tai kokeneet melojat. Ryhmän ensimmäistä melojaa ei saa ohittaa ilman erityistä syytä ja ilmoitusta. Ryhmästä ei saa jäädä jälkeen.

Tarvittaessa tehdään melontaparit, jotka pitävät toisiaan silmällä.

Mikäli joku on poistunut ryhmästä, niin pysäytetään melonta sekä tarvittaessa lauttaudutaan. Käydään läpi tilanne ennen katoamista. Melontatapahtuman johtaja suunnittelee etsintätoimenpiteet. Toimenpiteissä huomioidaan vallitsevat olosuhteet. Hyvissäkin olosuhteissa huomioidaan etsintään käytössä olevat resurssit. Mikäli etsintä ei tuota pikaisesti tulosta soiteetaan hätänumeroon.

Kun valmistaudut soittamaan hätänumeroon 112 tai muulle taholle, joka pystyy auttamaan, varmista vähintään seuraavat asiat:

Avun saamiseksi paikalle voidaan hyödyntää tapahtumaa varten laadittua turvallisuussuunnitelmaa ja riskianalyysejä. Malli on Meloja ry toimintakäsikirjassa. Tapahtuman turvallisuussuunnitelma toimitetaan ennen aloitusta sähköpostilla meloja@meloja.fi osoitteeseen. Turvallisuus- ja reittisuunnitelma voidaan tarvittaessa lähettää sähköisesti eteenpäin pelastusviranomaisille.

- selvitä nykyinen sijainti sekä lähin tai nopein kulkutie paikalle.
- sovi miten apu opastetaan paikalle: mikä on nykyinen sijainti ja onko mahdollista siirtyä lähemmäksi apua (kohtaamispaikka)
- yhteystiedot (puhelinnumero): tapahtuman johtaja ja / tai turvallisuusvastaava

Apuun hälytetyille viranomaisille kerrotaan kaikki tarpeellinen:

- mitä ja missä tapahtunut
- kuinka monta uhria

Kun soitat hätänumeroon 112:

- vastaa kysymyksiin
- toimi annettujen ohjeiden mukaisesti
- lopeta puhelu vasta, kun saat luvan

Toimintaa jatketaan pelastusviranomaisilta saadun ohjeistuksen mukaisesti

Mikäli yhteyttä ei saada numeroon 112 tai yhteyden saanti viivästyy, niin jatketaan ensiapu-toimintaa saadun koulutuksen perusteella.

Jälkihoito

Läheltä piti –tilanteissa tai melontaonnettomuuksissa on huolehdittava uhrien ja muiden osallistujien lämpimänä pysymisestä. Onnettomuudessa mukana olleiden kanssa hakeudutaan suojaiseen, lämpimään, rauhalliseen paikkaan ja annetaan mielten rauhoittua. esim. lämpimän juoman ja suklaan kera. Onnettomuutta voidaan käydä alustavasti läpi. Tärkeintä on kuitenkin tehdä päätös tilaisuuden tai retken keskeyttämisestä tai mitä toimenpiteitä haaveri aiheuttaa. Mukana olleillakin voi olla varsin erilainen näkemys tapahtuneesta. Keskustelemalla voidaan saada lisätietoa ja korjata väärinkäsityksiä. Ne mukana olleet, jotka eivät nähneet tapahtumaa saavat tietoa. Osallistujat voivat olla järkyttyneitä ja toimintakyvyttömiä ja heistä voi joutua huolehtimaan. Melontaonnettomuuden jälkihoitoon pyydetään tarvittaessa ammattilaisten apua.

5.2 Onnettomuudesta tiedottaminen

Seuran turvallisuusvastaavaan otetaan yhteys heti, kun tilanne sallii. Turvallisuusvastaava pystyy antamaan neuvoja toiminnasta ja hänen kanssaan voi harkita jatkotoimenpiteitä ja jakaa tehtäviä tapahtuman jälkihoidoksi. Melontaonnettomuuden jälkihoitoa on melojien ja kaluston noutaminen sekä ilmoittaminen Meloja ry:n tiedottajalle. Omaisille tiedottaminen neuvotellaan viranomaisten kanssa, kun tilanne sitä edellyttää.

Onnettomuuteen joutuneiden omaisille ilmoitetaan heti, kun tilanne sallii. Samalla kerrotaan, mihin onnettomuuteen joutuneet kuljetettiin tai lievemmissä tapauksissa, tarvitseeko heitä tulla noutamaan.

Lehdistölle ja vastaaville tiedottamisen voi jättää viranomaisille, seuran puheenjohtajalle ja tiedottajalle. Järkyttyneenä annetuista lausunnoista voi tulla väärinkäsityksiä.

6. Meloja ry:n jäsenyys ja jäsenen velvoitteet

Seuran hallitus hyväksyy jäsenet hakemuksesta. Jäsenyyttä hakevan tulee hyväksyä melontaturvallisuuden periaatteet. Jos hallitus ei hyväksy hakijan jäsenyyttä asiasta ilmoitetaan hakijalle.

Meloja ry:n toiminnassa osallistuja sitoutuu noudattamaan tämän turvallisuusasiakirjan sekä Meloja ry:n toimintakäsikirjan ohjeita.

Toiminnassa on aina huomioitava vallitsevat olosuhteet, melojan ikä, mahdolliset liikunta- ja terveysrajoitteet sekä kielitaito. Melomaan lähdetessä valitaan olosuhteisiin ja melojan taitotasoon sopiva kajakki, jolle tehdään turvatarkistus vesille lähdetessä. Melojalla tulee olla olosuhteisiin sopiva varustus ja vaatetus. Toiminnan aikana on varmistettava melojan jaksaminen.

6.1 Ohjeet melontaan

- Melonnassa huomioidaan vallitsevat olosuhteet ja varustaudutaan sen mukaisesti.
- Melontatapahtuman osallistujan tai kanootin vuokralle ottajan tulee noudattaa saamiin neuvoihin ja ohjeisiin.
- Kaluston ja varusteiden kunto tulee tarkistaa ennen melontaa.
- Osallistujan tulee ottaa omassa toiminnassaan huomioon myös muiden osallistujien turvallisuus. Lisäksi jokaisen kunto- ja retkimelojan velvollisuus on tarkkailla ja tarvittaessa auttaa taidoiltaan ja kunnoltaan heikompia meloimia.
- Seuran tapahtumiin ei saa osallistua päihtyneenä. Päihtynyt ei saa lähteä vesille.
- Seuran melontatapahtumien osallistujien aikuisten on osattava uida. Uimataidottomien lasten sallitaan osallistuvan melontaan vanhempiensa kanssa.
- Kylmissä vesissä ja huonoissa olosuhteissa melotaan mahdollisuuksien mukaan rantojen lähetyillä ja käytetään märkä- tai kuivapukua
  - Varavaatteet tulee olla mukana vesitiiviisti pakattuna.
  - Melojan on heijastimilla, kirkasvärillä vaatteilla, viirillä tms. huolehdittava näkyvyydestään kaikissa sää- ja valaistusolosuhteissa sekä käytettävä valkoista kulkuvaloa yöllä, auringon laskun ja nousun välisenä aikana
- Vesitiiviisti pakattu kännykkä melontaliivien rintataskussa on jokaiselle suositeltava turvallisuusvaruste.
- Tapahtumien osallistujien on etukäteen ilmoitettava vastuuhjaajalle mahdollisista kyseisen tapahtuman turvallisuuteen vaikuttavista sairauksista tai lääkityksistä.
- Meloja ry toivoo lääkitystä mahdollisesti tarvitsevan kertovan lääkkeen käytöstä ja säilytyspaikasta tapahtuman vetäjille / luottamalleen melontatoverille
- Seuran kalustolla melova kirjaa kaluston käytön vajakirjaan.
- Palattaessa kalusto puhdistetaan ja kuivataan sisältä ennen vajaan nostamista
  - Kaluston vikaantumisenestämiseksi tehdään ilmoitus.

6.2 Ohjaajien koulutus ja perehdyttäminen

Meloja ry:n melontatapahtumia ohjaavat vapaaehtoiset kokeneet melojat, melontaohjaajat ja –oppaat. Henkilöt, joilla on tehtävään riittävä, koulutuksella tai muu kokemuksella saavutettu, taito. Koulutetuilla ohjaajilla on Suomen melonta ja soutuiliiton määrittelemä tai vastaava melontaohjaaja tai opaskoulutus sekä ensiapukoulutus. Kuluttajapalveluita tarjottaessa tulee ensiapukoulutuksia olla voimassa ryhmän koko huomioiden. Tapahtumissa tarvittava ensiapu voidaan myös hankkia ulkopuolisilta toimijoilta. Seuralla ei ole palkattuja työntekijöitä.

Toiminnassa vesillä korostetaan ryhmän koossa pitämiseen tärkeyttä turvallisuustoiminnan perustana. Kaikissa aloittelijoiden melontatapahtumissa valistetaan osallistujia kylmän veden vaarallisuudesta, muun vesiliikenteen huomioimisesta, kanootin kelluvuuden tarkistamisesta ja kelluntaliivien käytöstä. Kouluttajilla ja retkenohjaajilla on mukana ainakin pilli, hinausvälineet ja vesitiiviisti pakattu käyttövalmis puhelin. Ohjaajien, oppaiden ja aktiivisten jäsenten

taitotasoa pidetään yllä jatko- ja kertauskoulutuksilla, EA- koulutuksia järjestetään tarpeen mukaan. Normaalisti EA koulutus on voimassa kolme vuotta.

7. Meloja ry:n kalusto ja tilat sekä olosuhteet

Melojan varusteisiin kuuluu aina melonta- tai pelastusliivi tai kelluntapukine ja olosuhteiden mukainen melonta-asu päälle puettuna. Melomaan lähdettäessä valitaan olosuhteisiin ja melojan taitotasoon sopiva kajakki, jolle tehdään turvatarkistus vesille lähdettäessä. Tarkempaa ohjeistusta mm. iltamelontaan ja retkille löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Lisätietoa välineistä ja varustuksesta löytyy melonnan turvallisuusohjeesta, jonka kopio on tämän asiakirja liitteenä 1.

7.1 Toiminta Messilän melontakeskuksessa

Meloja ry vuokraa kalustoa vain jäsenilleen. Myös muita kuin jäseniä voidaan viedä melomaan ohjatusti. Jäsenet käyttävät omatoimimelonnassa joko omaa tai seuran kalustoa. Seuran kalustolla meloessaan jäsenet ovat vastuussa sekä itsestään että seuran kalustosta ja varusteista. Jäsen voi viedä korkeintaan kaksi seuraan kuulumatonta vierastaan kertaluonteisesti kokeilemaan melontaa. Tällöin jäsen on vastuussa sekä seuran kanootista että seuraan kuulumattomista melojista (vieraistaan). Useamman kuin kaksi seuraan kuulumattoman melojan saa viedä melomaan vain koulutettu melontaohjaaja. Jäsen huolehtii kaikista järjestelyistä, toimien vuokraajana ja valvoen toimintaa. Vajakirjaan tehdään merkinnät ennen lähtöä ja palattaessa.

Varusteita ja kajakkeja voi säätää vain valmistajan tarkoittamalla tavalla. Mitään muutoksia ei niihin saa tehdä. Varusteet palautetaan siistittyinä.

Havaituista vioista tehdään vikalappu, joka liitetään varusteeseen. Lisäksi asiasta voi ilmoittaa sähköpostilla osoitteeseen meloja@meloja.fi, mikä nopeuttaa korjaustoimenpiteitä. Vikalappuja on vajakansiossa.

Säilytystilat pidetään melontakaudella puhtaina ja kalusto säilytetään niille kuuluvilla paikoilla.

Kajakit ja muut varusteet tarkistetaan aina ennen kauden alkua. Havaitut puutteet kirjataan tarkastusasiakirjaan korjaussuunnitelmineen.

8. Melontaan liittyvien olosuhteiden huomiointi

Melonta on taitolaji, jolloin kokemusta voi hankkia vain harjoittelemalla. Meloja ry suosittelee vasta-alkajille melomista ryhmissä. Kokeneen melojan tulee tunnistaa vaaralliset sää- ja ympäristöolosuhteet ja osata sopeuttaa oma ja ryhmän toiminta taitoihin ja fyysiseen kestävyYTEEN.

Kaikessa Meloja ry:n melontatoiminnassa huomioidaan osallistujien lukumäärä, fyysinen kunto, taitotaso ja olosuhteet, mahdolliset liikunta- tai aistirajoitteet sekä kielitaito. Toiminnan on oltava joka hetki turvallista.

8.1 Melontaturvallisuus ja melonnan olosuhteet

Melonta eri lajeineen on turvallinen harrastus, kun riskit ennakoidaan ja niihin varaudutaan eikä melota omiin taitoihin nähden liian vaativissa olosuhteissa. Melontaharrastuksen perusedellytys on uimataito. Meloja ry pyrkii jatkuvan koulutuksen ja opastuksen avulla varmistamaan sen, että aktiivisesti toimintaan osallistuvilla yhdistyksen jäsenillä on tarvittavat tiedot ja taidot, välineiden ja olosuhteiden tuntemusta sekä käsitys omista kyvyistään. Siten he ovat kouluttautuneet turvalliseen melontaan ja voivat puolestaan omalla toiminnallaan ja asenteellaan edistää melontaturvallisuutta.

Meloja ry on Suomen Melonta- ja soutuiliiton jäsen seura. Lähtökohtana melonnan turvallisuustyössä on melontaturvallisuuden neuvottelukunnan antama melonnan turvallisuusohje, (ks. liite 1). Se on suositus, joka määrittelee melonnan turvavarusteet ja muita turvallisuuteen vaikuttavia seikkoja kuten ohjaajien ja osallistujien suhteellista määrää järjestetyssä melonnassa.

Seuran retket ja muu toiminta on tarkoitettu jäsenille ja kukin vastaa omista kustannuksistaan, joten ne eivät kuulu kuluttajapalveluiden piiriin. Yhdistyksen tarjoama palvelu ei ole kuluttajapalvelu, jos sitä tarjotaan ainoastaan yhdistyksen omille jäsenille muussa kuin elinkeinotoiminnassa. Seura noudattaa toimintaansa soveltuvin osin [kuluttajaturvallisuuslakia](#) (920/2011) ja [Tukesin ohjetta ohjelmapalveluiden turvallisuuden edistämiseksi](#).

9. Melontatapahtumat ja retket

Melontatapahtumat, iltamelonnat, retket ja uimahalliharjoitukset ovat Meloja ry:n jäsenille kohdistettua toimintaa. Tapahtumia voidaan järjestää myös yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Tällöin Meloja ry jäsenet noudattavat tämän turvallisuusasiakirjan ohjeita, toimissaan ohjattuna omana ryhmänään. Tapahtumilla saattaa olla omia turvallisuusohjeita, joita on lisäksi noudatettava.

Yksilönä muihin kuin Meloja ry:n järjestämiin tapahtumiin osallistuvan tulee huomioida oma turvallisuutensa ja toimia saamiensa ohjeiden mukaan.

Melonnan peruskurssit ovat toimintaa, joissa ei vaadita Meloja ry:n jäsenyyttä. Kullekin kursseille on laadittu oma turvallisuussuunnitelma, jossa huomioidaan paikalliset olosuhteet. Turvallisuussuunnitelmat löytyvät Meloja ry toimintakäsikirjasta.

9.1 Iltamelonnat ja päiväretket Messilän melontakeskuksesta

Aloittelevien melojien, esimerkiksi juuri melonnan peruskurssin käyneiden, suositellaan osallistuvan iltamelontoihin ennen pitkiä omatoimisia melontaretkiä. Iltamelonnat alkavat ja päättyvät Messilän melontakeskukseen. Ohje iltamelontaan löytyy Meloja ry Toimintakäsikirjasta

Eteläisellä Vesijärvellä tapahtuvaan iltamelontatoimintaan ja päiväretkiin ei tarvitse laatia erillisiä turvallisuussuunnitelmia. Turvaohjeena noudatetaan tätä asiakirjaa kohdat 6. - 7. Tarvittaessa voidaan hyödyntää tapahtumakohtaisia turvallisuussuunnitelmia, joita löytyy Meloja ry toimintakäsikirjasta.

9.2 Retket

Usean päivä retken retki-ilmoituksesta on selvittävä retken vaativuus, taito-, kunto- ja varustevaatimukset. Nämä on myös selvitettävä osallistujien kanssa ja varusteet on tarkastettava ennen retkelle lähtöä. Lisätietoa välineistä ja varustuksesta löytyy [melonnan turvallisuusohjeesta](#), siitä on myös kopio Meloja ry:n toimintakäsikirjassa.

Turvallisuussuunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota ja osanottajille on ennakoon selvitettävä, millaisia vaatimuksia melontatilanne taitotasolle ja terveydentilalle asettaa. Retkille on laadittava erillinen kirjallinen turvallisuussuunnitelma. Turvillisuussuunnitelma voidaan esittää osallistujille kirjallisesti tai suullisesti. Meloja ry jäsenten retkien osallistujamäärää ei ole rajattu, edellyttäen että ryhmässä on mukana kokeneita melojoita, ohjaajia tai oppaita, jotka voivat toimia retken vetäjinä. Reittisuunnitelma ja vaihtoehdot riskien pienentämiseksi on hyvä esittää turvasuunnitelmassa. Retkien turvallisuussuunnitelmia löytyy Meloja ry toimintakäsikirjasta.

Ympäristöstä huolehtiminen

Melojat liikkuvat luonnossa jokamiehen oikeuksien mukaan. Huolehtimalla ympäristöstä ja välineistä meloja vaikuttaa myös viihtyisän ja turvallisen melontaympäristön säilymiseen ja luomiseen. Noudatetaan jokamiehenoikeuksia <http://www.luontoon.fi/jokamiehenoikeudet> . Ympäristötietoa [http://www.melontajasoutuliitto.fi/@Bin/289360/Melojan+ympäristöopas.pdf](http://www.melontajasoutuliitto.fi/@Bin/289360/Melojan+ymparistoopas.pdf)

9.3 Melonnan harjoittelu uimahallissa

Uimahalliharjoittelua varten on laadittu oma turvallisuusohje, joka löytyy nopeasti Meloja ry kotisivuilta <http://www.meloja.fi/uimahalli/uimahallin-turvaohje>, siitä on myös kopio Meloja ry:n toimintakäsikirjassa.

9.4 Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat

Melonnan peruskurssit ja tutustumismelonnat ovat maksullisia ja niihin osallistuu seuraan kuulumattomia henkilöitä, joten ne luokitellaan kuluttajapalveluiksi. Melontaan tutustumistilaisuuksia järjestetään etupäässä Messilässä. Peruskurssien ja tutustumismelontojen turvallisuusasiat ovat hyvin samanlaiset.

Melontatapahtumissa on huomioitava suurin mahdollinen turvallinen asiakasmäärä eri olosuhteissa sekä palveluun osallistuvien terveydentilaa, fyysistä kuntoa, kokemusta, koulutusta ja muita vastaavia seikkoja koskevat vaatimukset.

Peruskurssille tai tutustumismelontaan osallistujilta on kysyttävä etukäteen uimataito. Peruskurssitasolta eteenpäin uimataito on lajin harrastamisen perusedellytys. Terveydelliset riskitekijät selvitetään kysymällä mahdollista liikuntaan tai tasapainoon vaikuttavista sairauksista, vammoista tai aistirajoituksista. Lääkitystä mahdollisesti tarvitsevaa pyydetään kertomaan lääkkeen käytöstä ja säilytyspaikasta. Kurssikieli on ensi sijassa suomi. Muista kielistä sovietaan kurssin vetäjien kanssa. Toiminta suhteutetaan saadun tiedon mukaan. Alle 18- vuotiaille on oltava huoltajan lupa ja yhteistiedot.

Meloja ry järjestää peruskursseja järvillä ja hitaasti virtaavassa vedessä. Osallistujamäärät suhteutetaan ohjaajien pätevyysiin ja toimintaympäristön vallitseviin olosuhteisiin.

Melontatapahtuman osallistujan tulee noudattaa saamiaan neuvoja ja ohjeita sekä ottaa omassa toiminnassaan huomioon myös muiden osallistujien turvallisuus.

Osallistuminen on aina vapaaehtoista. Olosuhteiden vaatiessa vetäjällä on oikeus keskeyttää melontatapahtuma tai perua se.

Peruskursseja on pidetty useissa kohteissa, ja niiden turvallisuussuunnitelmat löytyvät Meloja ry:n toimintakäsikirjasta.

10. Palvelun vaikutuspiirissä olevien muiden kuin asiakkaiden turvallisuuden varmistamiseksi tarpeelliset toimenpiteet

Melonta ei aiheuta merkittäviä turvallisuusriskejä muille vesillä liikkujille. Melomalla vesiväylien ulkopuolella vältetään väistämisestä aiheutuvat riskit.

11. Onnettomuuskirjanpito

Onnettomuuksista tai vakavista läheltä piti -tilanteista pidetään onnettomuuskirjanpitoa, joka löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Retken ohjaajan/osallistujan tai kurssin / melontatapahtuman ohjaajan on tiedotettava johtokuntaa tapahtuneesta onnettomuudesta sähköpostilla meloja@meloja.fi

Ilmoituksessa tulee ilmetä seuraavat tiedot:

- vahingoittuneen henkilön tiedot,

- vahinkoon liittyvät tiedot (aika, paikka ja vamman aiheuttaja),
- vamman laatu,
- tarkka kuvaus vahingon sattumisesta,
- vahinkoon johtaneet syyt, ja
- ennalta ehkäisevät toimenpide-ehdotukset vastaisen varalle.

Kuluttajapalvelussa tapahtuneesta vakavista vaaratilanteista ja onnettomuuksista tulee puolestaan tehdä ilmoitus KuTuL 8 §:n mukaisesti valvonta viranomaiselle. Ilmoituksen tekee turvallisuusvastaava ja se toimitetaan valvovalle viranomaiselle, jonka yhteystiedot löytyvän tämän asiakirjan alusta sivulta 4. Ilmoitukseen käytetään lomaketta [Ilmoitus \(tukes.fi\)](#)

Melonta- ja soutuliitto kerää läheltä piti tietoja melonnassa ja soudussa sattuneista onnettomuuksista sekä vaaratilanteista. Melonta onnettomuudesta ilmoitetaan Melonta- ja soutuliiton sähköpostilla: [toimisto\(at\)smsl.fi](mailto:toimisto(at)smsl.fi) tai kirjepostina liiton toimistoon.

Ilmoitus voidaan laatia sähköisesti; [Melonnan onnettomuus- ja läheltäpiti -raportti \(office.com\)](#)

11.1 Määritelmät

Läheltä piti tilanne

- uhkaava tapaus, joka ei välttämättä aiheuta vahinkoa ja jää siten usein huomioimatta. Tilanteesta on syytä ottaa opiksi ja tarvittaessa muuttaa toimintatapaa.

Vakava läheltä piti tilanne

- toteutunut odottamaton vaaratilanne, jossa melontaonnettomuus on vältetty normaali poikkeavalla toiminnalla.

Melontaonnettomuus

- ennalta-arvaamaton vahinkotapahtuma, josta on aiheutunut muun muassa omaisuusvahinkoja, tuhoa, kuolemantapauksia tai loukkaantumisia taikka muutoin haittaa tai vahinkoa esimerkiksi ihmisille, luonnolle tai infrastruktuurille.

12. Poikkeavasta toiminnasta ilmoittaminen

Mikäli tapahtumassa havaitaan poikkeava toiminta, josta aiheutuu vaaraa jonkun terveydelle tai omaisuudelle, on toiminta keskeytettävä. Asiasta on ilmoitettava Meloja ry:n turvallisuusvastaavalle.

13. Turvallisuusasiakirjan säilytys ja saatavuus

Asiakirjaa säilyttää Meloja ry:n turvallisuusvastaava. Turvallisuusasiakirja on sähköisessä muodossa saatavilla www.meloja.fi sivuilta. Jokaiselle uudelle jäsenelle annetaan liittymisen yhteydessä ohje tämän turvallisuusasiakirjan lukemiseksi. Tieto tästä asiakirjasta ja Meloja ry:n toimintakäsikirjasta jaetaan kunkin melontakauden alkaessa aktiivisille ohjaajille, esim. peruskurssien ja retkien vetäjille.

14. Melontatapahtumaan osallistuvien opastaminen

Kaikissa melontatapahtumissa on ehdoton päihitteettömyysvaatimus. Kielitaito varmistetaan

mahdollisuuksien mukaan ennakkoon. Melonnassa taidot ja kokemus tulee aina suhteuttaa vallitseviin olosuhteisiin. Opastaminen on vaiheittaista melojan kokemuksesta ja melontatapahtumasta riippuen. Keskeisimmät melontaturvallisuuteen liittyvät ohjeet ovat melontaturvallisuusohjeessa ja tämän asiakirjan kodissa 8. ja 9.. Melojan toimintakäsikirjassa on täsmällisiä tapahtumakohtaisia malleja.

Melonnan peruskursseille osallistujien opastaminen aloitetaan etukäteen toimitettavalla ja osallistujien melonta kokemusta selvittävällä kyselyllä. Kyselylomake on luottamuksellinen. Tiedote sisältää toiminnan ja sen vaativuuden kuvauksen, varustelistan sekä yleiset ohjeet. Ohjeissa on huomioitu toiminnan kesto sekä vallitsevat ympäristö- ja olosuhdetekijät. Kyselyn ja tiedotteen mallit löytyvät Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Opastus jatkuu kurssin aikana ns. läpäisyperiaatteella ja harjoittelemalla konkreettisesti melontaturvallisuuteen liittyviä asioita.

Melontatapahtumaan, jonka kesto on lyhyt, esim. päiväretki, tai jonka osallistujat ovat kokeneita, toisilleen tuttuja, ohjeet voidaan antaa suullisesti ennen tapahtuman alkua. Tyypillinen tilanne, jossa annetaan suullisia ohjeita, on seuran yhteinen iltamelonta tai seuran jäsenten omaehtoinen melontaretki. Tapahtumaan osallistuvien kanssa käydään ennen varsinaista toimintaa läpi turvallisuus- ja käyttäytymisohjeet, toiminnan riskit ja opastetaan välineiden ja tarvittavien henkilösuojaimien käyttöön. Olosuhteet on aina huomioitava.

Pitkäkestoisiin usean osallistujan Meloja ry:n jäsenilleen järjestämään tapahtumaan, kuten meriretki, laaditaan ennakkoon reitti- ja turvallisuussuunnitelma. Turvallisuussuunnitelma sisältää tapahtuman tai retken vaativuustason ja varustevaatimukset. Reittisuunnitelmassa turvasuunnitelma yhdistyy mm. etappeihin ja evakuointi paikkoihin. Retkillä ryhmä kootaan yhteen ennen vesille lähtöä. Tällöin sovitaan toimista seuraavalle etapille ja vallitseva sää sekä muut paikalliset riskitekijät huomioidaan. Malleja retki- ja turvallisuussuunnitelmiin löytyy Meloja ry:n toimintakäsikirjasta. Turvallisuussuunnitelma toimitetaan ennakkoon melo-ja@meloja.fi sähköpostiin.

Seuran retket ja muu toiminta on tarkoitettu jäsenille ja kukin vastaa omista kustannuksistaan, joten ne eivät kuulu kuluttajapalveluiden piiriin. Yhdistyksen tarjoama palvelu ei ole kuluttajapalvelu, jos sitä tarjotaan ainoastaan yhdistyksen omille jäsenille muussa kuin elinkeinotoiminnassa.

LIITE1

Melonn turvallisuusohje, ohje kopioitu Suomen Melonta- ja Soutuliitto ry :n sivuilta (https://melontajasoutuliitto.fi/melonta/melonn turvallisuus/melonn turvallisuusohje/)

Melontaturvallisuuden neuvottelukunta on antanut 19.4.2023 kokouksessa t ämän melonnan turvallisuusohjeen.

Melonn turvallisuusohje 1

- 1. Soveltaminen 1*
- 2 Melottavan vesikulkuneuvon rakenne 2*
- 3 Vesikulkuneuvon varusteet 2*
- 4 Melojan varusteet 2*
- 5 Melontatilanteeseen osallistuvien henkil m äär ä 3*
- 6 Kosk iluokitus 4*
- 7 Uimataito melonnassa 4*
- 8 Turvallisuussuunnitelma 4*
- 9 Toiminnan toteuttajan p ätevyysvaatimukset ja velvollisuudet 5*
- 10 Osallistujan velvollisuudet 5*
- 11 Poikkeukset 6*
- 13 Ohjeen k ytt ö nottaminen 6*

1. Soveltaminen

1.1 T ätä ohjetta sovelletaan j ärjest ötoiminnassa, ansiotarkoituksessa, tai muutoin j ärjest et y sti tapahtuvassa melonnassa.

1.2 Myös yksittäisten melojien omaehtoisessa toiminnassa suositellaan soveltuvin osin noudattavan t ätä ohjetta.

1.3 Ohje kattaa vesikulkuneuvon vuokrauksen, melontaretkeilyn, -koulutuksen, ohjelmapalvelut ja muut vastaavat toiminnot.

1.4 Melottavalla vesikulkuneuvolla tarkoitetaan t ässä ohjeessa kajakkia, avointa kanoottia, SUP-lautaa, reppulauttaa (ns. packraft) tai muuta vastaavaa melalla liikuteltavaa vesikulkuneuvoa lukuun ottamatta koskenlaskuun ja el m y s palvelutoimintaan suunniteltuja leveitä, usean henkil ön kumilauttoja.

1.5 Melontatilanteella tarkoitetaan t ässä ohjeessa vesikulkuneuvon, melontavarusteiden, melontapaikan, olosuhteiden, melojan, melontatilanteen ohjaajan ja melojaryhm än taitojen yhdistelm ä ä.

1.6 T ämän ohjeen lis äksi kuluttajapalveluita ja vuokrauspalveluja tarjoavien toimijoiden tulee huomioida my ös voimassa oleva lains ääd änt ö ja valvovien viranomaisten (mm. Tukes, Traficom) antamat ohjeet.

1.7 Kilpailutoiminnassa ja siihen liittyvä s ä harjoittelussa noudatetaan erikseen vahvistettuja eri melontalajien turvallisuusohjeita.

1.8 Kaikessa toiminnassa on noudatettava meriliikenteen s ä änt öj ä ja vesiliikennelakia.

2 Melottavan vesikulkuneuvon rakenne

2.1 Melottavasta vesikulkuneuvosta vastuussa olevan eli omistajan, vuokralle antajan, vuokraajan tai muun k ytt ä j än on pidettävä vesikulkuneuvo melontakelpoisena. Vesikul-
Meloja ry Hollola www.meloja.fi päivitetty 29.2.2024

kuneuvon rakenteen, varusteiden, lujuuden ja vakavuuden on oltava sellainen, että se on turvallinen siinä melontatilanteessa, missä sitä käytetään.

2.2 Vesikulkuneuvossa tulee olla kellukkeet tai vedenpitävät laipiot ja sen tulee olla niin rakennettu ja varustettu, että se pysyy pinnalla vaakasuorassa vedellä täytettynä ja kutakin henkilöä kohti 100 Newtonin voimalla kuormitettuna, joka vastaa noin 10 kg painoa.

2.3 Melonnassa tulee käyttää sellaisia vesikulkuneuvoja ja varusteita, jotka soveltuvat kyseiseen melontatilanteeseen.

3 Vesikulkuneuvon varusteet

3.1 Melottavan vesikulkuneuvon perusvarustukseen kuuluvat:

- mela(t)
- olosuhteisiin ja melojalle sopiva CE-hyväksytty kelluntaliivi, kelluntapukine tai pelastusliivi kullekin melojalle
- kajakissa aukkopeite jokaiseen aukkoon
- tartuntakahvat tai vastaavat keulassa ja perässä ja/ tai kansinarut
- tyhjennyspumppu, äyskäri tai muu tyhjennysväline
- koskimelontakypärä, jos melotaan koskessa tai muissa sellaisissa tilanteissa, joissa on pään kohdistuvien iskujen mahdollisuus.

3.2 Melottaessa avokanootilla olosuhteissa, joissa on ilmeinen riski kanootin täyttymisestä vedellä, on kanootissa oltava kiinnitettynä niin kantavat kellukkeet, että kanootti säilyttää melontakelpoisuutensa vesilastissakin.

3.3 Omistaja ja yhteystiedot merkittynä vesikulkuneuvoon.

4 Melojan varusteet

4.1 Melojan varusteisiin kuuluvat:

- melottaessa melonta- tai pelastusliivi tai kelluntapukine
- SUP-lautailussa lautailijaan kiinnitettävä remmi, joka yhdistää lautailijan ja laudan. Koskessa pikalukollinen vyötärölle kiinnitettävää karkuremmi.
- olosuhteiden mukainen melonta-asu
- pilli tai muu äänimerkinantolaite
- valkoinen valo melottaessa pimeässä tai huonon näkyvyyden vallitessa

Lisäksi melojan on esimerkiksi heijastimilla, kirkasvärillä vaatteilla tai muuten huolehdittava näkyvyydestään kaikissa sää- ja valaistusolosuhteissa.

4.2 Muita varusteita ovat melontatilanteen johtajan harkinnan mukaan:

- varavaatetus vesitiiviisti pakattuna
- ryhmässä riittävä määrä tyhjennyspumppuja, äyskäreitä tai muita tyhjennysvälineitä
- vesitiivis melontapuku, eli ns. melojan kuivapuku tai märkäpuku, jos kaatumistilanteessa toimintakyvyn heikkenemiseen johtava kylmettymisen vaara on todennäköinen
- koskimelontakypärä koskessa melottaessa ja muissakin tilanteissa, joissa olosuhteet sitä edellyttävät
- kompassi ja kartta tai muu luotettava navigointilaite
- melakelluke helpottamaan takaisin kajakkiin kiipeämistä
- vedenkestävästi pakattu puhelin käyttövalmiina, esim. melontaliiviin kiinnitettynä.

4.3 Retkenjohtajan, ohjaajan tai kouluttajan varusteisiin kuuluvat melontatilanteen edellyttämällä tavalla edellä mainittujen lisäksi:

- hinausvyö tai -köysi tai heittoköysi

- lämpösuojain, esimerkiksi hypotermiapeite
- ensiapupakkaus
- vesikulkuneuvon ja tärkeimpien varusteiden paikkaustarvikkeet ja korjausvälineet
- puukko tai katkaisuveitsi
- puhelin, yhteydenpitoa ja säätiedotusten seuranta varten
- muu yhteydenpitoväline, jos puhelin ei melontatilanteen toiminta-alueella toimi
- varamela(t)
- tulentekovälineet
- hätäraketit, soihdut tai muu tehokas merkinantolaitte, kun melotaan merellä tai suurilla sisävesillä.

Retkenjohtajan tai kouluttajan on huolehdittava siitä, että ryhmällä on mukana riittävä määrä edellä mainittuja turvavarusteita. Turvavarusteet on pakattava käyttötarkoituksen mukaan tarkoituksenmukaisesti saataville.

5 Melontatilanteeseen osallistuvien henkilömäärä

5.1. Toiminnan vetäjän tulee aina arvioida turvallisuuden kannalta oikea ohjaajien ja osallistujien lukumäärän suhde. Melontatilanteessa ohjaajien ja osallistujien suhdeluvun tulee perustua riskiarviointiin ja olla sellainen, että toiminta on kaikissa tilanteissa turvallista. Turvallinen suhdeluku riippuu mm.

ohjaajista, olosuhteista, osallistujista ja käytettävästä kalustosta.

5.2. Lähtökohtaisesti suositeltava ryhmäkoko yhdelle ohjaajalle on kahdentoista (12) hengen ryhmä kahdeksassa (8) eri vesikulkuneuvossa.

5.3. Kohdan 5.2. lukumääristä voidaan turvallisuustekijät ja tilanteen hallinta huomioon ottaen vastuuhjaajan päätöksellä poiketa.

5.4. Melontatilanteen johtajalla täytyy tarvittaessa olla käytettävissä riittävän määrän päteviä avustajia niin, että ohjaajien ja ohjattavien suhde mahdollistaa turvallisen toiminnan.

5.5. Vesikulkuneuvossa, joissa meloo vähintään 2 henkilöä, on oltava nimetty vastuuhenkilö, päällikkö, joka on vastuussa vesikulkuneuvon turvallisuudesta ja kykenee pitämään vesikulkuneuvon halutulla kurssilla.

6 Koskiluokitus

6.1 Koskiluokituksia voi pitää reitin riskien arvioinnissa lähtökohtana, mutta on huomioitava, että koskien luokituksen käytännöt ja asteikot vaihtelevat eri maissa ja myös maiden sisällä.

6.2 Suomessa kosket jaetaan vaativuuden perusteella luokkiin I-VI ja X. Näistä I helpoin ja VI vaativin. X tarkoittaa laskukelvottomaksi arvioitua koskea. Vedenkorkeuden vaihtelu voi muuttaa koskiluokitusta.

6.3 Luokitukset ovat aina ohjeellisia ja melojan on itse arvioitava kosken vaikeus ja koskessa melomisen riskit suhteessa omaan ja ryhmän osaamiseen, käytössä olevaan kalustoon ja vallitseviin olosuhteisiin.

7 Uimataito melonnassa

7.1 Melontatapahtuman järjestäjän ja melontakaluston vuokralle antajan on määriteltävä

osallistujilta vaadittava uimataidon taso ja huomioitava tämä tapahtuman turvallisuusjärjestelyissä. Uimataitovaatimuksen määrittelyn on perustuttava toiminnan riskiarviointiin, jossa on huomioitu mm. käytettävä kalusto, vallitsevat olosuhteet ja ohjaajien toiminta- valmiudet.

7.2 Melontatapahtuman järjestäjän ja kalustovuokraajan on tiedotettava osallistujia tai kalustovuokraajia uimataitovaatimuksesta. Järjestäjän tulee selvittää, vastaako osallistujien ja kalustonvuokraajien uimataito asetettuja vaatimuksia

7.3 On suositeltavaa, että melontatapahtumaan osallistuva pystyy toimimaan rauhallisesti ja uimaan vähintään 25 metrin matkan melontavarusteissa jouduttuaan veden varaan ja pään käytyä hetkellisesti pinnan alla.

8 Turvallisuussuunnitelma

8.1 Turvallisuussuunnittelu on ennakoivaa turvallisuutta.

8.2 Melontaretken tai -tapahtuman järjestäjällä tulee olla turvallisuussuunnitelma, josta on tiedotettu osallistujille. Turvallisuussuunnitelman pitää olla huolellisen, ennalta tehdyn riskikartoituksen tulos ja jokaisen osallistujan pitää osaltaan tuntea suunnitelma. Yksinkertaisimmillaan tämä tarkoittaa suullista ohjeistusta, esimerkiksi kuinka lähellä rantaa melotaan, kuinka melotaan ryhmässä, kuinka ylitetään vilkas veneväylä ja miten toimitaan kaatumistapauksessa.

8.3 Melottaessa vaikeassa koskessa tai avomerellä, tämä voi tarkoittaa esimerkiksi ennakkoon järjestettyjä tilanteenmukaisia pelastautumisharjoituksia. Helpommissa vesistöissä melottaessa, jos ryhmässä on henkilöitä, joilla on vähemmän melontakokemusta, tämä voi tarkoittaa keskimääräistä tiukempaa ohjeistusta ja sen noudattamisen valvontaa. Vaativassa melontatilanteessa voidaan käyttää ulkopuolisia turvajärjestelyjä, esimerkiksi turvavenettä tai rannalta avustavia henkilöitä

8.4. Melontatapahtuman järjestäjän ja kaluston vuokraajan on pyrittävä selvittämään etukäteen osallistujista riittävät tiedot, jotta turvallinen toteuttaminen on mahdollista. Esimerkiksi uimataito, melontatilanteeseen olennaisesti vaikuttavat vammat tai rajoitteet, toimintakyky ja ikäryhmä on pyrittävä selvittämään. Vaativaa melontaretkeä tai -tapahtumaa varten on selvitettävä lisäksi osallistujien kokemus, taito, kestävyys ja terveydentila.

8.5 Osanottajille on ennakkoon kerrottava, millaisia vaatimuksia melontatilanne mm. osaamiselle, kestävyydelle ja terveydentilalle asettaa.

8.6 Tarjottaessa kuluttajaturvallisuuslain mukaisia melontapalveluita, esim. kaupallisesti myytäviä retkiä tai koulutuksia, tulee palveluntarjoajan laatia kirjallinen turvallisuusasiakirja. Tarvittaessa sitä täydennetään turvallisuussuunnitelmilla.

8.7 Toiminnan järjestäjän tulee pitää kirjaa onnettomuustapauksista ja läheltä piti -tilanteista ja niitä analysoimalla muuttaa toimintatapoja tarvittaessa.

8.8 Tarjottaessa kuluttajaturvallisuuslain mukaisia melontapalveluita on onnettomuustapauksista ja läheltä piti -tilanteista raportoitava Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle.

9 Toiminnan toteuttajan pätevyysvaatimukset ja velvollisuudet

9.1 Melontatilanteen turvallisuudesta vastaavalla on oltava tehtävän luonteen edellyttämä turvalliseen toimintaan tähtäävä asenne, riittävä taito, kokemus, tieto ja toimintakyky. Melonnan ohjaus- ja opasvalmiuksia voi kehittää esimerkiksi melontaohjaaja- ja melontaopaskoulutuksissa.

9.2 Vastuuhenkilön tulee olla vähintään 18 vuoden ikäinen.

9.3 Vastuuhenkilöllä tai vaihtoehtoisesti jollain toimintaan osallistuvalla nimetyllä apuhenkilöllä on oltava toiminnan luonteeseen ja olosuhteisiin nähden riittävä ensiaputaito.

9.4 Vesikulkuneuvoa ei saa luovuttaa sellaisen henkilön kuljetettavaksi, ohjailtavaksi tai hallittavaksi eikä vuokrata sellaiselle henkilölle, jolla ei ole sen turvalliseen kuljettamiseen tarvittavaa kykyä ja taitoa tai jonka varusteet olosuhteisiin nähden ovat puutteelliset. Vesikulkuneuvon käyttäjälle tai vuokraajille on tiedotettava melonnan turvallisuusvaatimuksista.

10 Osallistujan velvollisuudet

10.1 Melontatapahtumaan osallistujan tai vesikulkuneuvon vuokralle ottajan tulee noudattaa saamiaan neuvoja ja ohjeita sekä ottaa omassa toiminnassaan huomioon myös muiden osallistujien turvallisuus.

10.2 Melontatapahtumaan osallistujan tai vesikulkuneuvon vuokralle ottajan tulee kertoa järjestäjälle melontaan mahdollisesti vaikuttavista toimintarajoitteista sekä uimataidon tasosta.